

MUNNHARPA

МУИИНАРПА

Påske 2018

Troms fylkeskommune Den offentlige tannhelsetjenesten

Ansvarlig Redaktør: Silje Andreassen

Energidrikk debatten

I disse dager er det en stor debatt i media angående energidrikk forbruket blant barn og unge i Norge. Fylkestannhelsetjenesten i Troms støtter forbrukerrådets stilling til innføring av 18 års aldersgrense for kjøp av energidrikk. Vi engasjerer oss i debatten og deler forbrukerrådets bekymring. Tannhelsetjenesten i Troms fylkeskommune var invitert av forbrukerrådet på et rundebords møte i Oslo, med temaet energidrikker. Vi var to representanter på møtet, prosjektleder Tove Bendiksen og Tannpleier Anette Johannessen. Grunnet at tannhelsetjenesten i Troms fikk være med å bidra på møtet var at tannpleier Anette Johannessen fra Lyngseidet tannklinikk har jobbet ut mot ungdommen og hatt fokus på energidrikker der konsekvenser for både kropp og tenner er blitt belyst.

Anette har hatt innlegg i aviser og det har vært skrevet en artikkel om henne og temaet energidrikker i blant annet avisene Framtid i Nord og Nordlys. Hun tok kontakt med forbrukerrådet og har stilt spørsmål og innhentet en del kunnskaper om denne drikken som igjen førte til at engasjementet hennes ble lagt merke til av ansatte i forbrukerrådet. Her er et eksempel på at lille meg kan bidra med noe stort, alt handler om engasjement. Fantastisk flott innsats av en dyktig og engasjert tannpleier.

Tannhelsetjenesten jobber tett på barn og unge og det snakkes mye om energidrikk spesielt blant ungdommene.

Syrepåvirkning fra sure drikker fører til at tann emaljen etses bort. Syreskader er permanente tannskader og omfattende skader vil kreve behandling og kan være kostbart å reparere.

I 2017 ble det omsatt ca. 25 millioner liter energidrikk i Norge, og det har vært en enorm økning fra tidspunktet energidrikk med høyt koffeininnhold ble lovlig solgt i vanlig handel i 2009 og fram til i dag.

Forbrukerrådet har innhentet data om forbruk av energidrikk blant barn og unge i Norge. En overvekt av barn som bruker energidrikk oppga at de drakk energidrikk første gang i 10-12 årsalderen.

Det er mangel på kunnskap og mye usikkerhet knyttet til risikoen ved både akutt høyt og kronisk lavt inntak av energidrikker blant barn og unge. I et ideelt marked er det en balanse mellom forbrukere og markedsaktører. Forbrukerrådet mener at markedet når det gjelder energidrikk er i sterk ubalanse. Barn og unge er sårbare forbrukere som har stor tilgjengelighet til energidrikk både fysisk og prismessig. De forholder seg annerledes til informasjon og risiko sammenliknet med voksne.

Drikk mer vann!

Vi oppfordrer sterkt til å begrense bruken av energidrikk, og andre sukker- og syreholdige drikker, og ber samtidig foreldrene være litt oppmerksomme på barnas drikke vaner. Drikk alltid vann som tørstedrikk.

Rent vann er viktig for god helse og tannhelse.

Bilde: Anette Johannessen

- Tove Bendiksen, Finnsnes tannklinikk

Utdanningsmessa 2018

For andre året på rad var tannhelseetaten representert på utdanningsmessa som i år gikk av stabelen 8 og 9 februar.

Tannhelseetaten var i år representert av Lena Yvonne Abrahamsen og Renate T. Nitter med fokus på rekruttering av tannhelsesekretærer.

På messen møter både engasjerte ungdommer og ansatte fra ungdomskoler og videregående skoler i Tromsø og fra store deler av fylket ellers. Vår stand var svært godt besøkt og det ble noen hektiske men morsomme dager. Vi håper flere unge lovende velger tannhelsesekretæruddanningen og vi ser frem til mange nye kolleger i fremtiden!

Vi planlegger å delta til neste år og fortsetter jobben med å øke fokuset på flere autoriserte tannhelsesekretærer i tiden fremover!

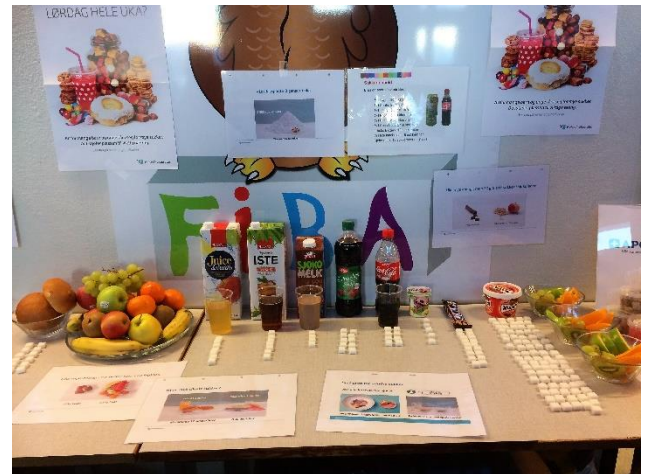
Bilde: Renate til venstre og Lena til høyre

- Redaktøren

Sukkerkampanjen 2017

Helsedirektoratet startet i 2012 en kostholds kommunikasjons-kampanje som en del av arbeidet med livsstils- og kostholdsendringer i befolkningen. Kampanjen fikk navnet «Små grep, stor forskjell» og det ble gitt ut en brosjyre, og lagd en Facebookside, med samme navn. Oktober og november 2017 kom Sukkerkampanjen, som en del av dette. Sukkerkampanjen ble gjennomført ved hjelp av massekommunikasjon, samarbeid med forebyggende helsetjenester og med fotball og landslagsprofiler. Det ble lagd undervisningsmateriale til bruk i skole, helsetjeneste og tannhelsetjeneste. Disse finnes på helsedirektoratets sider som PowerPoint som kan lastes ned. Målgruppen for kampanjen var ungdom 9-13 år og deres foreldre.

Nye retningslinjer for forebyggende arbeid blant barn og unge er felles for tannhelsetjenesten og helsestasjonene. I vårt distrikt legger vi opp til ett tett samarbeid mellom de to etatene for å nå fram til barn, unge og deres foresatte med vårt budskap. Tannpleierne ved Finnsnes tannklinikk kontaktet derfor helsesøstrene i Lenvik, og disse var svært positive til å gjennomføre sukkerkampanjen sammen med oss.

Vi hadde et samarbeidsmøte hvor vi ble enige om å ha stand på de to største og mest sentrumsnære barneskolene i området. Helsedirektoratet ble kontaktet og vi fikk fruktbokser og refleksvester til utdeling blant elevene. Vi fikk også plakater og undervisningsmaterieell derfra. Forretninger og firmaer i området ble kontaktet og de donerte en del effekter som vi kunne dele ut. Matvarer og drikke til bruk på utstillingen/standen ble sponset av Kiwi Finnsnes. Sukkerkampanjen kunne derfor gjennomføres uten ekstra-utgifter for tannhelsetjenesten eller kommunen.

På kampanjedagen ble standen satt opp på skolen, og lærerne hentet en klasse om gangen som fikk undervisning om hvor mye sukker forskjellige matvarer inneholder, og om alternativer. Vi var på Silsand barneskole før lunsj, og Finnsnes barneskole etter lunsj.

Sukkerkampanjen vår ble en stor suksess. Elevene var interesserte og opptatt av både kosthold og tannhelse. Det var overraskende enkelt og lettvinnt å få forretningslivet på Finnsnes med når vi henvendte oss til dem. Vi opplevde samarbeidet med helsesøstrene som givende, og fikk samme tilbakemelding fra dem.

Det er stor sannsynlighet for at vi kommer til å gjennomføre lignende prosjekter sammen flere ganger, for dette ga mersmak.

Ved lignende prosjekter for ettertiden vil vi unngå å ha stand i felles-arealer på skolene. Vi opplevde nå på den ene skolen at yngre klassetrinn kom i friminuttet for å få det vi hadde til utdeling. Og ettersom vi ikke kjente alle elevene, var det noen som fikk, og det opplevdes urettferdig for de som ikke fikk. Det bør være en ganske fast struktur på hvem som har adgang – hallen på en skole er lite egnet når det er bare enkelte klasser man henvender seg til.

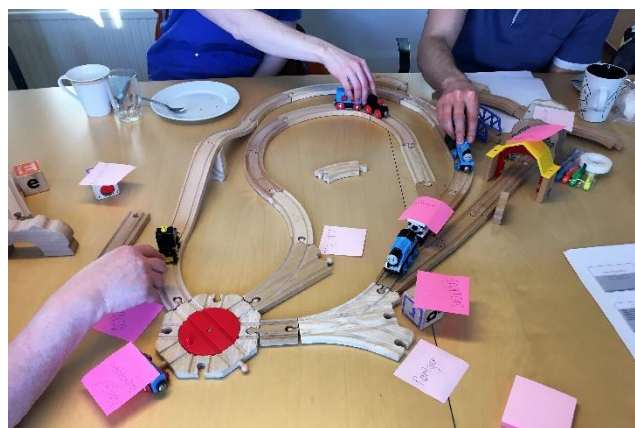
-Rita Johanne Hogefeld, Trine Simonsen og Wenche Nylund
Tannpleier, Finnsnes tannklinikk

Bildet fra venstre: Helsesøster Linda Henriksen, tannpleier Trine Simonsen, helsesøster Rikke Brandmo, tannpleier Wenche Nylund, tannpleier Rita Hogefeld og helsesøster Silje Rundmo.

Kroken Tannklinikk

Kroken Tannklinikk fant frem tog banen og laget en modell av pasientenes kontakt med klinikken. Tog banen inneholdt servicepunktene pasientene våre møter på klinikken. Vi definerte de ulike møtepunktene vi har, dilemmaer vi kan møte på underveis i en pasientbehandling og ulike forgreninger et pasientforløp kan ha der samarbeid med andre aktører kommer inn.

- Astrid Amalie Eriksen, Klinikksjef Kroken

Godt med gode kollegaer – som «stepper inn»!

Man kan bli satt i arbeid når man skal hilse på oss på Målselv tannklinikk, og det ble Johan Andreas Furebotten, spesialist i endodonti i Bodø. Her er han forevige sammen med Maria Vestjord. Han lærte bort mange nyttige tips.

Yrkes og utdanningsmessa i Nord-Troms 2018

Tirsdag 21.02 var det yrkes- og utdanningsmesse i Nord-Troms. Det var i overkant av 300 påmeldte elever fra ungdoms- og videregående skoler. Tannklinikken på Storslett var representert med tannhelsesekretær, tannpleier og tannlegestuderter fra UiT.

I løpet av dagen var det en jevn strøm av elever og lærere innom standen. Her kunne de få informasjon om de forskjellige yrkene og deres utdanningsforløp, samt få et innblikk i hverdagen ved tannklinikken. Det var bra oppmøte og interesserte elever, der særlig fluxing slo godt an.

Tannhelsesekretær Hege O. Marvik, tannpleier Liv Anita Johansen, tannlegestudentene Espen Bryhn og Ellen Hanssen

- Liv Solnes Birkelund, Tannpleier, Sonjatun tannklinikk

50 år

Børre Strandli	14.11.1968
Per Niclas Eriksson	31.01.1968
Ingvild Anita Nygjerd	10.11.1968
Thomas Carlenhult	01.07.1968
Lisa W. Gamst	28.10.1968

60 år

Jasmin Kuko	02.05.1958
Solveig Dreiem	30.01.1958
Randi Ratkje	18.04.1958
Gerd-Eli Vassbotn	09.09.1958
Inger Lise Rasmussen	31.05.1958

70 år

Annika Maria Milleding	20.01.1948
Christer Ullbro	29.07.1948

Vi Gratulerer jubilentene!

Ny Overtannlege i Tromsø

Hei, det er jeg som fra nå av deler kontor med Elin Nilsen i nordenden av Sør-Tromsøya Tannklinik. Elin stakkar, hun jobber nå hardt for å dressere opp sin *niende* Overtannlege. Hun har hatt denne jobben siden jeg var ett år. Det var i 1986. Mens jeg sleit ut cherroxan i Kvæfjord, har Elin arkivert, skrevet, og systematisert for storheter som Knut Fylkesnes, Peter Marstrander, Live Kristine Utnes, Ivar Parmann, Odd Norum og Svein Ingebrigtsen. Da jeg startet på tannlegestudiet i Tromsø var det Elisabeth Camling Elin jobbet med, og de siste årene (mens jeg har boret fire år privat, et halvt år i TOO og tre år på UTK) er det Sarah Adekoya som har jobbet sammen med Elin.

Overtannlege Marit Eidissen og adm. konsulent Elin Nilsen

Nå er jeg beæret over å bli gitt tilliten det er å bli Overtannlege i Tromsø. Men mest av alt er jeg overlykkelig for at Elin deler kontor med meg og holder meg i hånden hver gang jeg må hoppe ut i nye utfordringer på overtannlegekontoret.

Takk til alle i Tromsø Tannhelse-distrikt for den varme velkomsten jeg har fått!

Hilsen Marit Eidissen

Fylkestannhelsesjefen har ordet!

Onsdag før påske ble det holdt pressekonferanse om forskningsresultatene fra Tromstannen. Denne undersøkelsen fører til at vi får et bedre kunnskapsgrunnlag om tannhelsen i den voksne befolkningen. Som leder er det naturlig å peke på hvordan tannhelsetjenesten kan nyttiggjøre seg denne kunnskapen. Slike endringer kan eks være: hvordan skal vi forsterke det forebyggende budskapet? Er tannhelsetjenesten riktig dimensjonert på alle felt? Vurdering om man skal arbeide for å utvide rabatterte behandling for unge voksne. Tromstannen er også essensielt i forhold til strategien om å bygge opp et kompetent og bærekraftig forskningsmiljø med en kjerne av landsdelens egne forskere. Fylkestannhelsesjefen takker alle våre medarbeidere som gjorde det mulig å få til en så vellykket undersøkelse med oppgaver som innkalling, motivering, undersøkelser osv.

Troms Tannlegeforening har sagt opp tannlegevaktavtalen fra slutten av mai. Tannlegevakt i Harstad, Midt-Troms og Tromsø ligger i samme avtale, så det kan bli forandringer alle steder. Samtaler om ny avtale kommer i gang over påske.

Det er ansatt nye overtannleger i Tromsø og Harstad distrikter. Det er Marit Eidissen i Tromsø og Joakim Østensen i Harstad. De er begge rekruttert internt fra. Velkommen i nye lederstillinger! Samtidig ønsker vi lykke til med ny jobber i andre fylkeskommuner til de avgåtte overtannlegene Sarah Adekoya og Øystein Bærø.

Med ønske om godt påskevær og fortjente fridager!

-Peter Marstrander, Fylkestannhelsesjef

God påske